

**ДЕРЖАВНИЙ ВИЩИЙ НАВЧАЛЬНИЙ ЗАКЛАД
«ЗАПОРІЗЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ»
МІНІСТЕРСТВА ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
КАФЕДРА СОЦІОЛОГІЇ**

ЗАТВЕРДЖУЮ

Декан факультету соціології та
управління

_____ М. А. Лепський _____

“ _____ ” _____ 2015 р.

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ПП 3.2 «Історія та теорія соціології»

напрямок підготовки _____ 6.130102 – «Соціальна робота» _____

факультет _____ соціології та управління _____

2015–2016 навчальний рік

Робоча програма «Історія та теорія соціології» для студентів
за напрямом підготовки 6.130102 – «Соціальна робота». – 27 серпня 2015 року. – 10 с.

Розробник: Дударева Інна Володимирівна, к.філос.н., доцент кафедри соціології

Робоча програма затверджена на засіданні кафедри соціології

Протокол від 27 серпня 2015 року № 1

В.о. зав. кафедрою _____ В.О.Скворець

(підпис)

“ _____ ” _____ 2015 року

Схвалено науково-методичною радою факультету соціології та управління

Протокол від “31” серпня 2015 року № 1

Голова _____ О.С. Маліновська

(підпис)

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, напрям підготовки, освітньо-кваліфікаційний рівень	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма навчання	заочна форма навчання
Кількість кредитів – 4	Галузь знань 0301 – «Соціально-політичні науки»	Нормативна	
	Напрямок підготовки 6.130102 – «Соціальна робота»		
Модулів – 2		Рік підготовки:	
Змістових модулів – 2		1-й	-
Індивідуальне науково-дослідне завдання проведення соціологічного дослідження		Семестр	
Загальна кількість годин – 120			
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних – 3,5 самостійної роботи студента – 3		Освітньо-кваліфікаційний рівень: бакалавр	Лекції
	24 год.		-
	Семінарські		
	24 год.		-
	Самостійна робота		
	72 год.		-
	Індивідуальні завдання		
		-	
Вид контролю			
		іспит	-

Співвідношення кількості годин аудиторних занять до самостійної та індивідуальної роботи становить: для денної форми навчання – 48 год. : 72 год. (1:1,5)

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Мета ознайомити студентів напряму підготовки «Соціальна робота» із сучасним соціологічним знанням.

Завдання:

- визначити об'єкт та предмет соціології як науки
- ознайомити студентів із структурою сучасного соціологічного знання
- ознайомити студентів із історією соціологічних вчень
- ознайомити студентів із сучасними соціологічними концепціями
- ознайомити студентів із понятійним та категоріальними апаратом соціології
- сформулювати поняття про специфіку спеціальних та галузевих соціологій
- ознайомити з методами та специфікою проведення соціологічних досліджень

У результаті вивчення навчальної дисципліни студент повинен

знати:

- передумови виникнення соціології як науки;
- визначення соціології як науки, специфіку її предмета та об'єкта;
- структуру сучасного соціологічного знання;
- історію соціологічних вчень;
- базові поняття категоріального апарату соціології;
- особливості структури сучасного суспільства;
- предмет, понятійний апарат та види спеціальних соціологічних теорій;
- предмет, понятійний апарат та види галузевих соціологічних теорій;
- види та специфіку проведення соціологічних досліджень.

вміти:

- коректно визначати соціологічні поняття;
- вільно користуватись понятійним апаратом соціології;
- аналізувати соціальні явища;
- здійснювати аналіз проблем, притаманних сучасному українському суспільству.

3. Програма навчальної дисципліни

Змістовий модуль I. Історія та методологія соціології

Тема 1. Соціологія як наука. Суспільство як система соціальних зв'язків.

Тема 2. Протосоціологічна думка. Виникнення соціології в XIX ст.

Тема 3. Соціологічна думка України.

Тема 4. Сучасний етап розвитку соціологічної думки.

Тема 5. Соціальна структура суспільства. Соціальна стратифікація.

Тема 6. Методи збору соціологічної інформації. Методика проведення соціологічного дослідження.

Змістовий модуль II. Спеціальні та галузеві соціології

Тема 7. Соціологія особистості. Соціалізація особистості.

Тема 8. Девіантна поведінка особистості.

Тема 9. Соціологія сім'ї та шлюбу. Соціологія молоді.

Тема 10. Соціологія конфлікту.

Тема 11. Соціологія праці.

Тема 12. Соціальні інститути. Соціологія організацій.

4. Структура навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин									
	Денна форма					Заочна форма				
	усього	у тому числі				усього	у тому числі			
		л	с/п	Самост. робота			л	с/п	Самост. робота	
			С.р	Інд.			С.р	Інд.		
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
Змістовий модуль 1. Історія та методологія соціології										
Тема 1. Соціологія як наука.										
Тема 1. Соціологія як наука. Суспільство як система соціальних зв'язків.	10	2	2	6						
Тема 2. Протосоціологічна думка. Виникнення соціології в ХІХ ст.	10	2	2	6						
Тема 3. Соціологічна думка України.	10	2	2	6						
Тема 4. Сучасний етап розвитку соціологічної думки.	10	2	2	6						
Тема 5. Соціальна структура суспільства. Соціальна стратифікація.	10	2	2	6						
Тема 6. Методи збору соціологічної інформації. Методика проведення соціологічного дослідження.	10	2	2	6						
Разом за змістовим модулем 1	60	12	12	36						
Змістовий модуль 2. Спеціальні та галузеві соціології										
Тема 7. Соціологія особистості. Соціалізація особистості.	10	2	2	6						
Тема 8. Девіантна поведінка особистості.	10	2	2	6						
Тема 9. Соціологія сім'ї та шлюбу. Соціологія молоді.	10	2	2	6						
Тема 10. Соціологія конфлікту.	10	2	2	6						
Тема 11. Соціологія праці.	10	2	2	6						
Тема 12. Соціальні інститути. Соціологія організацій.	10	2	2	6						
Разом за змістовим модулем 2	60	12	12	36						
Усього годин	120	24	24	72						

5. Теми лекційних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		денне	заочне
1	Соціологія як наука. Суспільство як система соціальних зв'язків.	2	-
2	Протосоціологічна думка. Виникнення соціології в ХІХ ст.	2	-
3	Соціологічна думка України.	2	-
4	Сучасний етап розвитку соціологічної думки.	2	-
5	Соціальна структура суспільства. Соціальна стратифікація.	2	-
6	Методи збору соціологічної інформації. Методика проведення соціологічного дослідження.	2	-
7	Соціологія особистості. Соціалізація особистості.	2	-
8	Девіантна поведінка особистості.	2	-
9	Соціологія сім'ї та шлюбу. Соціологія молоді.	2	-
10	Соціологія конфлікту.	2	-
11	Соціологія праці.	2	-
12	Соціальні інститути. Соціологія організацій.	2	-
	Усього	24	-

6. Теми семінарських занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		денне	заочне
1	Соціологія як наука. Суспільство як система соціальних зв'язків.	2	-
2	Протосоціологічна думка. Виникнення соціології в ХІХ ст.	2	-
3	Соціологічна думка України.	2	-
4	Сучасний етап розвитку соціологічної думки.	2	-
5	Соціальна структура суспільства. Соціальна стратифікація.	2	-
6	Методи збору соціологічної інформації. Методика проведення соціологічного дослідження.	2	-
7	Соціологія особистості. Соціалізація особистості.	2	-
8	Девіантна поведінка особистості.	2	-
9	Соціологія сім'ї та шлюбу. Соціологія молоді.	2	-
10	Соціологія конфлікту.	2	-
11	Соціологія праці.	2	-
12	Соціальні інститути. Соціологія організацій.	2	-
	Усього	24	-

7. Самостійна робота

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		денне	заочне
1	Соціологія як наука. Суспільство як система соціальних зв'язків.	6	-
2	Протосоціологічна думка. Виникнення соціології в ХІХ ст.	6	-
3	Соціологічна думка України.	6	-
4	Сучасний етап розвитку соціологічної думки.	6	-
5	Соціальна структура суспільства. Соціальна стратифікація.	6	-
6	Методи збору соціологічної інформації. Методика проведення соціологічного дослідження.	6	-
7	Соціологія особистості. Соціалізація особистості.	6	-

8	Девіантна поведінка особистості.	6	-
9	Соціологія сім'ї та шлюбу. Соціологія молоді.	6	-
10	Соціологія конфлікту.	6	-
11	Соціологія праці.	6	-
12	Соціальні інститути. Соціологія організацій.	6	-
	Усього	72	-

8. Індивідуальні завдання

Індивідуальне завдання з курсу «Історія та теорія соціології» являє собою проведення соціологічного дослідження, яке складається з таких етапів:

1. Вибір теми соціологічного дослідження.
2. Робота з літературою.
3. Складання робочої програми.
4. Проведення власне дослідження.
5. Обробка та аналіз первинної соціологічної інформації.
6. Складання звіту.
7. Захист соціологічного дослідження.

9. Методи навчання

До методів навчання дисципліни «Історія та теорія соціології» відносяться:

- лекції (з використанням усного викладення інформації та з використанням наочних методів – демонстрації таблиць, схем, графіків);
- семінарські заняття;
- доповіді студентів з обраних тем;
- практичні завдання репродуктивного характеру;
- навчальні дискусії;
- групова робота студентів;
- творчі завдання;
- самостійна робота.

Лекційні заняття проводяться із застосуванням аналітичного, індуктивного та дедуктивного методів. Практикується проблемний виклад теоретичного матеріалу та частково-пошуковий метод.

На семінарських заняттях закріплюється матеріал, поданий на лекціях завдяки самостійному зверненню студентів до інформаційних джерел та наукової літератури.

Набуті теоретичні знання закріплюється на практиці шляхом проведення соціологічних досліджень.

10. Методи контролю

Контроль рівня знань студентів щодо засвоєння ними тем з дисципліни «Історія та теорія соціології» включає:

Поточний контроль, що здійснюється під час проведення семінарських занять і має на меті перевірку рівня підготовленості студента до виконання конкретних завдань.

Оцінювання відповідей на семінарському занятті:

2 бали – чітка повна змістовна відповідь на питання, оперування багатьма теоретичними джерелами, висока аргументованість відповіді, переконливе демонстрування власної авторської позиції;

1,5 бали – все вище перелічене, але при відсутності авторської позиції;

1 бал – змістовне доповнення;

0,5 балів – поверховий виклад матеріалу;

0 балів – відсутність відповіді.

Рубіжний підсумковий контроль проводиться по завершенні вивчення змістовного модуля у вигляді контрольної роботи або тестування.

Оцінювання модульних контрольних робіт:

- 9-10 балів – повна змістовна відповідь на всі завдання, оперування багатьма теоретичними джерелами, висока аргументованість відповіді, переконливе демонстрування власної авторської позиції;
- 7-8 балів – авторська позиція заявлена, але повністю не обґрунтована, викладення матеріалу засноване на знанні джерел, але без аналітичної позиції;
- 4-6 балів – поверховий виклад матеріалу, слабке знання теоретичних джерел;
- 1-3 бали – короткий поверховий виклад матеріалу, нечіткі та помилкові визначення понять;
- 0 балів – відсутність відповідей.

Підсумковий контроль проводиться по закінченні вивчення курсу з метою оцінювання результатів вивчення навчального курсу на завершальному етапі.

Розрахунок рейтингових балів за видами поточного (модульного) контролю

№ п/п	Вид діяльності	Коефіцієнт (вартість виду)	Кількість робіт	Результат
1.	Індивідуальні завдання	20	1	20
2.	Самостійна робота	2	5	10
3.	Модульна контрольна робота	10	2	20
4.	Семінарське заняття	2	15	30
5.	Іспит			20
Підсумковий рейтинговий бал				100

11. Розподіл балів, які отримують студенти

Поточне тестування та самостійна робота					Сума
Модульна атестація Змістовий модуль 1		Модульна атестація Змістовий модуль 2		ІДЗ	Залік
Форми роботи	К-ть балів	Форми роботи	К-ть балів		
1. Відвідування занять	3	1. Відвідування занять	3		6
2. Повноцінна відповідь на семінарі	8	2. Повноцінна відповідь на семінарі	8		16
3. Виконання тестового завдання	6	3. Виконання тестового завдання	6		12
4. Самостійна робота	6	4. Самостійна робота	6		12
5. Контрольна робота	7	5. Контрольна робота	7		14
		6. ІДЗ			20
Разом	30	Разом	30	20	80
					20
					100

Шкала оцінювання: національна та ECTS

ЗА ШКАЛОЮ ECTS	За шкалою університету	За національною шкалою	
		Екзамен	Залік
A	90 – 100 (відмінно)	5 (відмінно)	Зараховано

B	85 – 89 (дуже добре)	4 (добре)	
C	75 – 84 (добре)		
D	70 – 74 (задовільно)	3 (задовільно)	
E	60 – 69 (достатньо)		
FX	35 – 59 (незадовільно – з можливістю повторного складання)	2 (незадовільно)	Не зараховано
F	1 – 34 (незадовільно – з обов'язковим повторним курсом)		

12. Методичне забезпечення

1. Історія та теорія соціології: Навчальна програма курсу/ Укладач: Дударева І.В. – Запоріжжя: ЗНУ, 2015 – 6 с.
2. Робоча програма навчальної дисципліни «Історія та теорія соціології» для студентів за напрямом підготовки 6.130102 – «соціальна робота».
3. Методичне забезпечення семінарських занять з курсу «Історія та теорія соціології».
4. Методичне забезпечення до виконання індивідуального завдання з курсу «Історія та теорія соціології».
5. Методичне забезпечення самостійної роботи з курсу «Історія та теорія соціології».
6. Перелік питань до заліку з курсу «Історія та теорія соціології».
7. Контрольні завдання курсу «Історія та теорія соціології».
8. Карта забезпечення навчальною літературою з курсу «Історія та теорія соціології».

13. Рекомендована література

Основна

1. Гіденс Е. Соціологія / Ентоні Гіденс ; пер. з англ. Віктор Шовкун, Анатолій Олійник, наук. ред. пер. Ольга Іващенко. – К. : Основи, 1999.– 728 с.
2. Голенкова З. Т., Акулич М. М., Кузнецов В. Н. Общая социология : учеб. пособие для вузов / под ред. З.Т. Голенковой. – М. : Гардарики, 2005. – 480 с.
3. История теоретической социологии. Социология XIX века: от появления новой науки до предвестников ее первого кризиса / Российская академия наук. Ин-т социологии ; [авт. кол. : Давыдов Ю. Н. – рук. и др.]. – М. : Гаудеамус : Академический Проспект, 2010. – 372 с.
4. История теоретической социологии. Социология второй половины XX – начала XXI века/Российская академия наук. Ин-т социологии ; [авт. кол. : Давыдов Ю. Н. – рук. и др.]. – М. : Гаудеамус : Академический Проспект, 2010. – 528 с.
5. Общая социология: учеб. пособие для вузов / под общ. ред. А.Г. Эфендиева. – М. : ИНФРА-М, 2007. – 654 с.
6. Современная западная социология: Словарь : [сост. Давыдов Ю.Н. и др.]. –М. : Политиздат, 1990. – 432 с.
7. Социология / Г. В. Осипов, Ю. П. Коваленко, Н. И. Щипанов, Р. Г. Яновский. – М. : Мысль, 1990. – 446, [1] с.: ил.
8. Социология культуры. Методология и практика культурно-просветительной деятельности : сб. науч. тр. / Ленингр. гос. Ин-т культуры им. Н. К. Крупской ; [науч. ред. С. Н. Иконникова]. – Л. : ЛГИК, 1982. – 171 с.
9. Социология молодежи: энциклопедический словарь / [сост.: Ю. А. Зубок]; Рос. акад. наук [и др.]. – М. : Academia, 2008. – 608 с.

10. Социология: наука об обществе : учеб. пособие для студентов вузов / под общ. ред. В. П. Андрущенко, Н. И. Горлача. – Х. : Рубикон, 1996. – 688 с.
11. Соціологія : навчальний посібник / С.О. Макеєв, В.П. Чорноволенко, В.Л. Оссовський та ін. ; за ред. С.О. Макеєва. – 2-ге вид., випр. і доп. – К. : Знання, 2003. – 456 с.
12. Соціологія : підручник / за ред. В. Г. Городяненка. – 3-тє вид., перероб., доп. – К. : Академія, 2008. – 544 с. – (іл.).
13. Социология: словарь-справочник / отв. ред. Г. В. Осипов ; АН СССР, Ин-т социологии. Т. 3: Междисциплинарные исследования. – М. : Наука, 1991. – 246 с.
14. Социология: учебник для студентов вузов / под ред. В. Н. Лавриненко. – М. : Культура и спорт : ЮНИТИ, 1998. – 352 с.
15. Социология: учебник для вузов / Ю.Г. Волков, В.И. Добренков, В.Н. Нечипуренко, А.В. Попов. – 2-е изд. – М. : Гардарики, 2003. – 512 с.

Додаткова

1. Головатий М.Ф. Соціологія молоді : курс лекцій. – 2-ге вид., перероб. і доп. – К. : МАУП, 2006. – 304 с.
2. Дворецька Г. В. Соціологія : навч. посібник. – К. : КНЕУ, 1999. – 338 с.
3. Кравченко А.И. Социология. Общий курс : учеб. пос. для вузов. – М. : ПЕРСЭ, Логос, 2002. – 638 с.
4. Лукашевич М. П., Туленков М. В. Соціологія : загальний курс: підручник для вузів. – 2-ге вид. – К. : Каравела, 2008. – 408 с.
5. Радугин А.А., Радугин К.А. Социология : курс лекций. – 3-е изд., перераб. и доп. – М. : Центр, 2000. – 223 с.
6. Сірий Є.В. Соціологія : загальна теорія, історія розвитку, спеціальні та галузеві теорії : навч. посібник. – К. : Атіка, 2004. – 480 с. – (іл.).
7. Соціологія : короткий навч. словник: терміни і поняття / за наук. ред. В. М. Пічі. – 2-е вид., випр., перероб. і доп. – К. ; Львів : Каравелла : Новий світ 2000 : Магнолія 2006, 2008. – 340 с.
8. Соціологія : навчальний посібник / С.О. Макеєв, В.П. Чорноволенко, В.Л. Оссовський та ін. ; за ред. С.О. Макеєва. – 2-ге вид., випр. і доп. – К. : Знання, 2003. – 456 с.
16. Соціологія : підручник / за ред. В. Г. Городяненка. – 3-тє вид., перероб., доп. – К. : Академія, 2008. – 544 с.–(іл.).
9. Соціологія : підручник / за ред. В.М. Пічі. – 3-тє вид., стереотип. – Львів : Новий Світ 2000, 2006. – 280 с. – (іл.).
10. Соціологія : підручник для вузів / [авт. кол. : Волович В. І. та ін.]. – 6-тє вид., перероб. та доп. – К. : Центр учб. літ., 2009. – 808 с.
11. Соціологія : підруч. для вузів / за ред. В. П. Андрущенко, М. І. Горлача. – 3-е вид., перероб. і доп. – К. – Х., 1998. – 624 с.
12. Соціологія : терміни, поняття, персоналії : навч. словник-довідник для вузів / за заг. ред. В.М. Пічі. – К. ; Львів : Каравелла ; Новий Світ–2000, 2002. – 480 с.
13. Тощенко Ж.Т. Социология труда : учебник для вузов. – М. : ЮНИТИ, 2008. – 424 с.
14. Фролов С.С. Социология : учебник для вузов. – М. : Гардарики, 2004. – 344 с.
15. Шаленко В.Н. Социология : учеб. для вузов. – М. : Проект, 2003. – 224 с.
16. Штомпка П. Социология: анализ современного общества : [учебник для вузов] / пер. с польск. С.М. Червонной. – М. : Логос, 2005. – 656 с.
17. Юрій М.Ф. Соціологія культури : навчальний посібник. – К. : Кондор, 2006. – 302 с.
18. Якуба О. О. Соціологія : навч. посібник для студентів / Міжнар. фонд «Відродження», програма «Трансформація гуманітарної освіти в Україні». –Х. : Константа, 1996. – 192 с.

14. Інформаційні ресурси

1. <http://www.sau.kiev.ua/> – сайт Соціологічної асоціації України.

2. <http://www.sau.kiev.ua/magazine.html> – електронна версія журналу «Український соціологічний журнал».
3. <http://i-soc.com.ua/ukr/zmist.php> – електронна версія журналу «Соціологія: теорія, методи, маркетинг».
4. <http://socis.isras.ru/> – журнал «Социс».
5. <http://www.ukr-socium.org.ua/> – електронна версія журналу «Український соціум».